

Τί είναι οι δερμάτινοι χιτώνες;

Δημοσιεύτηκε στις Δευτέρα, 19 Σεπτεμβρίου 2016 20:29 | Γράφτηκε από τον/την dominique |

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

Οί Πατέρες χρησιμοποίησαν τον όρο της Γραφής «δερμάτινοι χιτώνες», για να περιγράψουν και να έρμηνεύσουν την μετά την πτώση κατάσταση του άνθρωπου. Με τον όρο δηλαδή «δερμάτινοι χιτώνες» αποδίδεται η κατάσταση της νεκρότητας και της φθοράς, την οποία περιβλήθηκε ως δεύτερη φύση του, μετά την πτώση του, ο άνθρωπος.

Ο Παναγιώτης Νέλλας στο Βιβλίο του «Ζών Θεούμενον», μάς αναλύει διεξοδικά το θέμα αυτό των δερματινών χιτώνων και λέει τα εξής:

«Η νεκρότητα, ή απουσία της ζωής, που βιώνεται από τις ευαίσθητες ψυχές κάθε έποχης ως απουσία νοήματος, ο “ύγρὸς καὶ διαλελυμένος” ἢ “κατεψυγμένος” βίος, εἶναι ἡ πρώτη διάσταση τῶν δερματινῶν χιτώνων... Ἀλλὰ ἡ ζωὴ ποὺ ἐπιβάλλουν στὸν ἄνθρωπο οἱ δερμάτινοι χιτώνες εἶναι νεκρὴ ἢ βιολογικὴ ἢ ἄλογη, ἐπειδὴ, σὲ τελευταία ἀνάλυση, εἶναι ὑλική.

Οί δερμάτινοι χιτώνες ταυτίζονται ἀπὸ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης μὲ τὰ “πρόσκαιρα φύλλα τῆς ὑλικῆς ταύτης ζωῆς, ἅπερ τῶν ἰδίων καὶ λαμπρῶν ἐνδυμάτων γυμνωθέντες, κακῶς ἑαυτοῖς συνεράψαμεν”. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, συνεχίζοντας τὸ παραπάνω χωρίο, προσδιορίζει τὰ “φύλλα τῆς ὑλικῆς ζωῆς” καὶ λέει ὅτι εἶναι οἱ τρυφές καὶ οἱ ἐφήμερες τιμές καὶ δόξες, ἡ ἡδονή, ὁ θυμὸς, ἡ γαστριμαργία, ἡ ἀπληστία καὶ τὰ ὅμοια. Σύμφωνα δὲ μὲ μία περιεκτικὴ φράση τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, οἱ δερμάτινοι χιτώνες εἶναι “τὸ φρόνημα τῆς σαρκός”.

Ἐνῶ, πρὶν ντυθεῖ ὁ ἄνθρωπος τοὺς δερματινοὺς χιτώνες, φοροῦσε “θεοῦφανη” στολή, τὸ ψυχοσωματικὸ ἐνδύμα του ἦταν ὑφασμένο μὲ τὴ Χάρη, μὲ τὸ φῶς καὶ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ.... Στὸ ἐνδύμα ἐκεῖνο ἔλαμπε “ἡ πρὸς τὸ Θεῖον ὁμοίωσις”, ποὺ τὴ συνιστοῦσαν, ὄχι ἓνα “σχήμα” ἢ ἓνα “χρῶμα”, ἀλλὰ ἡ “ἀπάθεια”, ἡ “μακαριότητα” καὶ ἡ “ἀφθαρσία”, τὰ χαρακτηριστικὰ μὲ τὰ ὁποῖα τὸ “θεῖον θεωρεῖται κάλλος”.... Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἦταν ἀνοικτὴ στὶς ἀγγελικὲς δυνάμεις καὶ τὸ Θεό, δὲν ἔφερνε ἀντίσταση, ἐπικοινωνοῦσε ἄνετα τόσο μὲ τὸν ἀγγελικὸ πνευματικὸ κόσμο, ὅσο καὶ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Ἐπὶ τὴν ἰδέαν αὐτὴν γράφει ὁ θεηγόρος ἐπίσκοπος Νύσσης, μία ἐνιαία χοροστασία τῆς λογικῆς φύσεως, ἀγγελικῆς καὶ ἀνθρώπινης, “πρὸς ἕναν βλέπουσα, τὸν τοῦ χοροῦ Κορυφαῖον. “... Ἀλλὰ “τὴν ἔνθεον ἐκεῖνην διέλυσε τοῦ χοροῦ συνωδῖαν” ἡ ἁμαρτία, ποὺ ἄπλωσε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῶν πρώτων ἀνθρώπων, “τῶν ταῖς ἀγγελικαῖς δυνάμεις συγχορευόντων”, τὴν γλίστρα τῆς ἀπάτης, κι ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε, ἀναμίχθηκε μὲ τὴ λάσπη, αὐτομόλησε πρὸς τὸν ὄφην, ντύθηκε τὰ νεκρὰ δέρματα κι ἔγινε “πτῶμα”». Γι’ αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης τονίζει στὸ Μεγάλον Κανόνα του;

«Κατέρραψε, τοὺς δερματινοὺς χιτώνας, ἡ ἁμαρτία κάμοι, γυμνώσασά με τῆς πρὶν θεοῦφάντου στολῆς».

Εἶναι ὅμως σωστό, ἐπειδὴ πείσθηκε ὁ Ἄδὰμ τόσο εὐκόλα στὸν πονηρὸ σύμβουλο, καὶ ἔφαγε τὸν καρπὸ, νὰ ὑφιστάμεθα τώρα καὶ ἐμεῖς τὰ ἀποτελέσματα καὶ μάλιστα τὸ θάνατο;

Πολλοὶ κατηγοροῦν τὸν Ἄδὰμ καὶ τὴν Εὐά, μᾶς λέει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ποὺ ἀθέτησαν τὴ συμβουλὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ὀδήγησαν ὅλο τὸ ἀνθρώπινο γένος στὸ θάνατο. Ἀλλὰ ὁ Ἄδὰμ δὲν γνώριζε μὲ τὴν πείρα τί σήμαινε θανάσιμο βότανο καὶ τί ἦταν τελικὰ αὐτὸς ὁ θάνατος. Ἐνῶ ἐμεῖς γνωρίζουμε τί εἶναι θάνατος, γι’ αὐτὸ εἴμαστε περισσότερο κατακριτέοι ἀπὸ τὸν Ἄδὰμ. Βέβαια δὲν ὑπάρχει «τὸ ξύλο τῆς γνώσεως» μπροστὰ μας, ὡς στοιχεῖο ἀσκήσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τελειώσεώς μας, ἀλλὰ ὑπάρχει ἡ ὑποχρέωση τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι τὸ ἀσφαλιστικὸ κινγκλίδωμα γιὰ τὴ σωτηρία μας καὶ μᾶς ὀδηγοῦν στὴν ἔνθεη ζωὴ. Καὶ ὅμως, παρότι γνωρίζουμε ὅτι, ἂν ἀθετήσουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὀδηγοῦμαστε στὸν πνευματικὸ θάνατο, προτιμοῦμε νὰ κάνουμε τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου ἢ καὶ τὸ προσωπικὸ μας θέλημα καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο «ἐκπίπτουμε» ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ, «τὴν ἐντὸς ἡμῶν Βασιλεία» καὶ γευόμαστε τὴν Κόλαση «ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος».

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας βέβαια, μᾶς λύτρωσε ἀπὸ τὴν καταδίκη αὐτὴ τοῦ θανάτου, μὲ τὴ σταύρωση καὶ τὴν ἀνάστασή Του καὶ μᾶς ἔδωσε τὴ δυνατότητα, μὲ τὸν προσωπικὸ μας ἀγιασμὸ καὶ τὴ μετοχὴ μας στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, νὰ γινόμαστε μέλη τοῦ ἀναστημένου Σώματός Του καὶ νὰ ζοῦμε ἤδη ἀπ’ αὐτὴ τὴ ζωὴ στὸν Παράδεισο τῆς Βασιλείας Του. Δὲν ἔχουμε κανένα πρόβλημα λοιπὸν οὔτε κανένα λόγο νὰ κατηγοροῦμε τὸν Ἄδὰμ.

Πρέπει ὅμως νὰ σκεφτόμαστε καὶ τὸ ἐξῆς: Μπορεῖ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα νὰ εἶναι ἓνα σοβαρὸ καὶ ὀδυνηρὸ ἐπιεσόδιο, ἀλλὰ καὶ «τὰ μεταπροπατορικὰ» ἁμαρτήματα εἶναι ἐξίσου σοβαρὰ καὶ πρέπει μὲ τὴ συνεχεῖ ἀσκηση καὶ τὸν κατὰ Θεὸ ἀγώνα νὰ ἐξαλείφονται συνεχῶς, γιὰ νὰ συντελεῖται ἡ προκοπὴ καὶ ἡ τελείωση σὲ ὅλους ἐμᾶς ποὺ εἴμαστε λογικὰ ὄντα.

Ἀλλὰ γιὰ τὸ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο, ἀφοῦ προγνώριζε ὅτι θὰ φθάσει στὴν πτώση καὶ στὸ θάνατο;

Ὁ Θεὸς κινούμενος ἀπὸ ἀγάπη δημιούργησε «ἐν χρόνῳ» τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀπέβλεπε στὴν αἰώνια μακαριότητά του. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης μᾶς λέει σχετικά:

«Ὁ Θεὸς δὲν δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸ ἔχει κάποια ἀνάγκη ἢ ἀπὸ κάποια ἔλλειψη, ἀλλὰ τὸν ἔπλασε ἀπὸ μεγάλη ἀγάπη, διότι ἔπρεπε τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ μείνει ἀθέατο καὶ ἡ δόξα Του νὰ μὴ μείνει ἀγνωστὴ. Δημιούργησε δηλαδὴ τὸ

άνθρωπινο γένος, για να απολαμβάνουν και άλλα όντα την αγάπη Του και να μη μένουν οι άλλες ενέργειες του Θεού άργες, χωρίς να υπάρχει κάποιος που να μετέχει σ' αυτές και να τις χαίρεται».

Ὁ δὲ ἱερὸς Χρυσόστομος τονίζει:

«Ὁ Θεὸς εἶναι πλούσιος καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τίποτα -αὐτὴ εἶναι ἡ φύση τοῦ Θείου- γι' αὐτὸ δημιούργησε τοὺς Ἀγγέλους καὶ τοὺς Ἀρχαγγέλους, ἀπὸ ἀγαθότητα μόνο, καὶ γιὰ κανέναν ἄλλο λόγο. Διότι, ἀφοῦ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τους καὶ τοὺς δημιούργησε, ἀσφαλῶς τοὺς δημιούργησε ἀπὸ τὴ μεγάλη Του ἀγαθότητα. Μετὰ δὲ ἀπὸ τὴ δημιουργία τῶν Ἀγγέλων, καὶ πάλι ἀπὸ ἀγαθότητα ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο καὶ «ἐνεφύσησε» σ' αὐτὸν ζωὴ, καθὼς καὶ ὄλον αὐτὸ τὸν κόσμο».

Ἐπομένως ὁ Θεὸς δημιουργεῖ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ φέρει στὴν ὕπαρξη καὶ ἄλλα ὄντα τὰ ὁποῖα θὰ μετέχουν στὴ δόξα Του, στὴν ἀγάπη Του καὶ στὴ μακαριότητά Του. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος μᾶς λέει πῶς· «Γιὰ τὸν Θεὸ που εἶναι ἡ αὐτοαγαθότητα, δὲν ἦταν αὐτὸ ἀρκετὸ, τὸ νὰ ζεῖ “τὴν ἀπεριόριστη καὶ μὴ ὑποκείμενη σὲ μέτρο ἐσωτερικὴ ζωὴ τῆς αὐτάρκους θεότητος”, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ διασκορπισθεῖ τὸ ἀγαθὸ καὶ νὰ ἐξαπλωθεῖ, ὥστε νὰ γίνουν περισσότερα τὰ εὐεργετούμενα».

Ἐπίσης καὶ σύγχρονοι θεολόγοι, βασιζόμενοι στὸ πνεῦμα τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, κάνουν τὶς ἴδιες θεολογικὲς τοποθετήσεις. Συγκεκριμένα ὁ Σέρβος θεολόγος π. Ἀθανάσιος Γιέφτιτς λέει χαρακτηριστικά:

«Ἡ προαιώνιος βουλή τοῦ Θεοῦ ἀπεφάσισε, κατὰ τὴν ἄπειρον ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἰς τὴν μακαριότητα τῆς θείας ζωῆς τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, καὶ εἰς τὴν μετ' αὐτοῦ κοινωνία, μετάσχουν καὶ ἄλλα ὄντα καὶ δημιουργήματα, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο ἐδημιούργησεν ἐν χρόνῳ».

agiazoni.gr

[Πηγή](#)